

İlgili Kanun/md:

1475 s.İşK: 1

4857S.İşK:2

●ALT İŞVEREN

●EDA DAVASI AÇILABİLECEK

DURUMLARDATESPİT DAVASI AÇILAMAZ

ÖZÜ: Mahkemenin kararına dayanak yaptığı 4857 sayılı İş Kanununun 2/son maddesinde”işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez...” denilmektedir.

Sendikanın böyle bir talepte bulunması yasal bakımdan geçerli olmakla beraber, bu talebin hangi durumda yapılabileceği önem taşımaktadır. İstek tesbit olup, mücerret bu şekilde bir tesbit isteğinin dinlenmesi olanağı bulunmamaktadır. Açılacak bir eda veya toplu iş sözleşmesi yetki uyuşmazlığı davalarında bu talebinde esas uyuşmazlıkla beraber tartışılması ve değerlendirilmesi mümkündür. Nitekim 4857 sayılı İş kanunun 2/son maddesinde “asıl işverenin işçilerinin alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırılmaya devam ettirilmesi suretiyle hakları kısıtlanamaz. Aksi halde ve genel olarak asıl işveren alt işveren ilişkisinin muvazaalı işleme dayandığı kabul edilerek alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılarak işlem görürler...” denilmek suretiyle yukarıdaki düşünce doğrulanmaktadır

T.C

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO: 2003/23864

KARAR NO: 2004/468

TARİHİ: 20.01.2004

Ç.İş. Sendikası adına Avukat V.U ile G. A.Ş. adına ye. Avukat. O.Ö. A. aralarındaki dava hakkında Gebze İş Mahkemesinden verilen 2.12.2003 günlü ve 731/1033 sayılı hüküm, davalı avukatınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

"Davacı Ç. İş Sendikası dava dilekçelerinde; davalı olarak gösterdikleri işveren şirketinin asıl işi bölerek başka şirketlere verdiğini ve aynı işyerinde ve aynı işlerde kendi işçilerini çalıştırdığı gibi, alt işveren ilişkisi kurduğu sözde şirketlere kendi işçilerini devretmek suretiyle çalıştırmaya devam ettiğini ve bu suretle muvazaalı işlemler yaptığını buradaki amacın şirketlerdeki işçi sayısını 30'un altına indirerek iş güvencesi yasa hükümlerinden kurtulmak ve ayrıca, sendikal örgütlenmeyi kırmak olduğunu belirterek 4857 sayılı İş Kanununun 2/son maddesi gereğince işyerindeki tüm alt işverenlik ilişkilerinin geçersiz sayılmasına karar verilmesini talep etmiş olup, istek mahkemece hüküm altına alınmıştır.

Davalı işveren cevap dilekçelerinde; yeni iş yasasının 10.6.2003 tarihinde yürürlüğe girdiğini ve bu tarihten önceki olaylara uygulanamayacağını ileri sürmektedir.

Mahkemenin kararına dayanak yaptığı 4857 sayılı İş Kanununun 2/son maddesinde "işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez..." denilmektedir.

Sendikanın böyle bir talepte bulunması yasal bakımdan geçerli olmakla beraber, bu talebin hangi durumda yapılabileceği önem taşımaktadır. İstek tesbit olup, mücerret bu şekilde bir tesbit isteğinin dinlenmesi olanağı bulunmamaktadır. Açılacak bir eda veya toplu iş sözleşmesi yetki uyuşmazlığı davalarında bu talebinde esas uyuşmazlıkla beraber tartışılması ve değerlendirilmesi mümkündür. Nitekim 4857 sayılı İş kanunun 2/son maddesinde "asıl işverenin işçilerinin alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırılmaya devam ettirilmesi suretiyle hakları kısıtlanamaz. Aksi halde ve genel olarak asıl işveren alt işveren ilişkisinin muvazaalı işleme dayandığı kabul edilerek alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılarak işlem görürler..." denilmek suretiyle yukarıdaki düşünce doğrulanmaktadır.

Yasanın bu açık anlatımı karşısında açılacak eda ve yetki uyuşmazlığı davalarında işyerindeki tüm alt işverenlik ilişkilerinin muvazalı işleme dayandığı ve alt işveren işçilerinin başlangıçtan itibaren asıl işveren işçisi sayılmak suretiyle karar verilmesi talep edilebileceğinden mücerret tesbit istemiyle açılan davanın dinlenmesi ve hüküm altına alınması mümkün olmadığından; davanın reddi yerine kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 20.1.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.